

Дзвінки та глухі приголосні

Тиждень 3. Я буваю різним, урок 14

Обладнання і матеріали:

- підручник “Українська мова та читання” (авторка Г. Остапенко), с. 21;
- презентація “[Приголосні звуки: дзвінки та глухі](#)”;
- презентація “[Дзвінки та глухі приголосні. Цікаві завдання](#)”;
- відео “[Казка про дзвінки, глухі та сонорні звуки](#)”;
- відеогра “[Дзвінки та глухі](#)”;
- пальчикова гра “[Дощик](#)”;
- файл для редагування “[Кросворд про овочі](#)”;
- файл для редагування “[Загубилася буква](#)”;

Слова на дошці: дзвінки приголосні, глухі приголосні.

ХІД УРОКУ

1. Вступна частина

— Ми з вами чуємо велику кількість звуків. Це дзижчання бджоли, шум моря, дзюрчання струмка, гул автомобіля, квакання жабки, сюрчання коника та безліч інших звуків. Усе це чує наше вухо. Та в українській мові все набагато чіткіше. Пригадаймо, що ми знаємо про звуки та букви української мови.

Запитання для актуалізації вивченого на попередніх уроках

- На які дві групи можна поділити всі звуки мови?
- Скільки в українській мові голосних звуків?
- Скільки в українській мові букв, що позначають голосні звуки?
- Яка буква завжди позначає два звуки?
- Які пари букв позначають один приголосний звук?
- Яка буква позначає м’якість приголосного звука?

Інформаційна довідка

— Наша мова дуже мелодійна й співуча, тому її називають солов’їною. Є в ній голосні та приголосні звуки. А раніше, в старих українських граматиках, голосні звуки називалися голосівками, а приголосні — шелестівками. Чому так, як ви думаєте?

— У деяких мовах дуже мало приголосних. Так, тубільці, що живуть в Австралії знають 8 приголосних звуків, а гавайці — 7. А от найбільше приголосних у саамській мові — аж 53!

2. Вивчення нового матеріалу

— Сьогодні ми поговоримо про дзвінки та глухі приголосні звуки. Дізнаймося, як їх розрізняють.

Виконання вправи 10 на с. 21 підручника.

Перегляд відео “[Казка про дзвінки, глухі та сонорні звуки](#)”.

Виконання вправи 11 на с. 21 підручника (усно).

Проведення пальчикової гри "[Дощик](#)".

3. Закріплення нового матеріалу

Проведення гри на засвоєння вивченого і розвиток уваги. Учитель(ка) бере до рук дзвінок й олівець. Коли педагог дзвенить у дзвоник, учні називають дзвінкі звуки, а коли стукає олівцем по столу — глухі.

Виконання письмового завдання. Учні й учениці замінюють у словах дзвінкий звук на глухий, читають нові слова та записують їх у зошит. (див. презентацію "[Приголосні звуки: дзвінкі та глухі](#)")

Проведення відеогри. Учні й учениці вставляють потрібну букву в пропущених місцях слова. (див. відеогру "[Дзвінкі та глухі](#)")

Розгадування кросворда. (див. файл для редагування "[Кросворд про овочі](#)")

Виконання письмового завдання "Загубилася буква". (див. файл для редагування "[Загубилася буква](#)")

4. Фізкультхвилинка.

Проведення гри "Буває – не буває". Учитель(ка) називає твердження. Якщо воно реальне, діти плескають, якщо фантастичне — присідають.

- У саду дозріває агрус.
- Гава на ганку пекла запіканку.
- На дерево сіла гава.
- Восени йдуть дощі.
- Гава гелґотала, поки голос не зірвала.

5. Закінчення уроку, рефлексія

— Діти, про що ми сьогодні дізналися? Якими бувають приголосні звуки?

— Як утворюються дзвінкі і глухі звуки? Чому вони так називаються?

— Чи всі дзвінкі звуки мають пару? А глухі?

— Що вам найбільше сподобалося сьогодні на уроці? А що було важко?

6. Повідомлення домашнього завдання

1. Записати слова про осінь та підкреслити в них глухі приголосні.
2. Придумати казку про глухі та дзвінкі приголосні.

Урок підготувала **Тетяна Корольок**, учитель початкових класів